

Puolangan kunnan hyvinvointisuunnitelma 2025-2029

I Mielenterveys ja psyykkinen hyvinvointi

toimenpiteet	vastuutahot	aikataulu	mittarit
Puolangan kunnan työntekijöiden työkyvyn ylläpitäminen			
Työkyvyn ylläpitämiseen selkeiden toimintamallien luominen, käyttöönotto ja aktiivinen tiedottaminen	esihenkilöt + työterveys	pääpaino vuosissa 2025-2026	työhyvinvointikyselyt, sairauspoissaolot
Varhaisen tuen kehittäminen	työnantaja	pääpaino vuosissa 2025-2026	henkilöstöraportti
Toimiva työterveyshuolto, säännölliset terveystarkastukset ja työkyvyn seuranta	työterveys	jatkuvaa	työhyvinvointikyselyt, sairauspoissaolot
Nopea pääsy matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin	työterveys	jatkuvaa ja herkästi tarpeeseen vastaamista	työhyvinvointikyselyt, sairauspoissaolot

I Mielenterveys ja psyykkinen hyvinvointi

toimenpiteet	vastuutahot	aikataulu	mittarit
Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen ja nuorten aikuisten koulutuspolut löytäminen			
Varhainen tunnistaminen ja tuki			
Riskiryhmien varhainen tunnistaminen ja tukitoimet koulupudokkuuden ehkäisemiseksi (esim. tukiovetus, joustavat opiskelumuodot)	perusopetus + lukio, ammatillinen koulutus	ennakoivaa, jatkuvaa ja tarpeen mukaan kohdennettavaa	koulupudokkaiden määrä
Moniammatillinen ja matalan kynnyksen tuki			
Nopea pääsy hoitoon ja ennaltaehkäisevien palveluiden tarjoaminen	hva, koulu	ennaltaehkäisevää, jatkuvaa	kouluterveyskysely, asiakasmäärät
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden, sosiaalityön sekä keskustelu- ja tukipalveluiden saatavuuden ylläpito ja kehittäminen	hva	pääpaino vuosissa 2025-2026, jatkuvaa	kouluterveyskysely
Etsivän nuorisotyön vahvistaminen ja kohdentaminen sitä tarvitseville	etsivä nuorisotyö	jatkuvaa ja tarpeen mukaan kohdennettavaa	kouluterveyskysely, asiakasmäärät
Digitaaliset tukimuodot kuten chat-palvelut ja mielenterveyssovellukset helposti saavutettavaksi	hva	pääpaino vuosissa 2025-2026, jatkuvaa	kouluterveyskysely
Yhteisön ja perheen tuki			
Vanhempien ja opettajien kouluttaminen psyykkisten oireiden tunnistamiseen	koulu, hva	pääpaino vuosissa 2025-2026, jotta toimivat käytännöt rakentuvat	kouluterveyskysely
Mielenterveysasioista puhumisen normalisointi koulussa ja kotona	kodit, koulu	toimenpiteiden pääpaino vuosissa 2025-2026	kouluterveyskysely
Perheiden tukeminen neuvonnalla ja muilla tukipalveluilla	koulu, hva	toimenpiteiden pääpaino vuosissa 2025-2026	kouluterveyskysely

Psyykkisen hyvinvoinnin vahvistaminen arjessa			
Tietoisuuden lisääminen tupakoinnin, nuuskan ja alkoholin haitoista	koulu, nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, hva	toimenpiteiden pääpaino vuosissa 2025-2026, mutta jatkuvaa asian ylläpitoa	kouluterveyskysely, koulun ja nuorisotyön omat havainnot
Tietoisuuden lisääminen älylaitteiden liiallisen käytön vaikutuksista uneen, liikuntaan ja mielenterveyteen	koulu, nuorisotyö, hva	toimenpiteiden pääpaino vuosissa 2025-2026, mutta jatkuvaa asian ylläpitoa	kouluterveyskysely, koulun ja nuorisotyön omat havainnot
Koulutuspolkujen joustavuus ja jatkuvuus			
Oppisopimuskoulutusmahdollisuuksien edistäminen	työllisyyspalvelut, oppisopimuspaikat	jatkuvaa ja tarpeen mukaan kohdennettavaa	oppisopimuskoulutuksessa olevien määrä
Koulutusten välisten siirtymien helpottaminen, jotta nuori voi vaihtaa alaa ilman koulutuksen keskeytymistä	perusopetus, etsivä nuorisotyö, ammatillinen koulutus	jatkuvaa ja tarpeen mukaan kohdennettavaa	koulupudokkaiden määrä
Mahdollisuus suorittaa tutkinto osissa joustavammin	työllisyyspalvelut, ammattioppilaitos	jatkuvaa ja tarpeen mukaan kohdennettavaa	osatutkintoja määrä
Lisäkoulutusmahdollisuudet (esim. opinnollistaminen) koulutuksen keskeyttäneille, jotta tutkinnon suorittaminen myöhemmin on mahdollista	työllisyyspalvelut, perusopetus, etsivä nuorisotyö (ammatillinen koulutus)	jatkuvaa ja tarpeen mukaan kohdennettavaa	koulutuksen keskeyttäneiden/koulupudokkaiden määrät

II Fyysinen terveys ja toimintakyky

toimenpiteet	vastuutahot	aikataulu	mittarit
Liikkumisen merkityksen näkyväksi tekeminen ja yhteisön roolin vahvistaminen			
Perheen ja vapaa-ajan merkitys			
Vanhempien ja kodin merkitys liikunnallisen elämäntavan esimerkkinä ja tähän kannustaminen	kodit, liikuntapalvelut	jatkuvaa	kouluterveyskysely
Urheiluseurojen ja järjestöjen toiminnan kehittäminen kaikille nuorille houkuttelevaksi ja saavutettavaksi	urheiluseurat, liikuntapalvelut	pääpaino vuosilla 2025-2026, mutta jatkuvaa	urheiluseurojen/järjestöjen oma raportointi
Edullisten ja helposti saavutettavien harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen kaikille ikäryhmille	koulu, liikuntapalvelut, kansalaisopisto, nuorisotoimi, seurat/järjestöt	pääpaino vuosilla 2025-2026, mutta jatkuvaa	osallistujamäärät
Nuorten ja perheiden aktiivinen osallistaminen liikunnan suunnitteluun ja kehittämiseen	liikuntapalvelut, kansalaisopisto, nuorisotoimi, seurat/järjestöt	pääpaino vuosilla 2025-2026, mutta jatkuvaa	osallistamisen mahdollisuuksien tarjoaminen ja niihin tarttuminen
Yhteisöllisyys ja hyvinvointia tukevat ympäristöt			
Vertaistukiryhmien järjestäminen fyysisen hyvinvoinnin tueksi	liikuntapalvelut, kansalaisopisto, järjestöt	vuodet 2025-2029 jatkuvasti toimintaa kehittäen	uusien liikuntaryhmien määrä
Vapaaehtoistyön ja järjestötoiminnan tukeminen osana hyvinvointia ja toimintakykyä (esim. yhdistysavustukset)	kunta, yhdistykset/järjestöt	vuodet 2025-2029 jatkuvasti toimintaa kehittäen	yhdistysavustusten hakijamäärät

III Sosiaaliset ongelmat ja huono-osaisuus

	vastuutahot	aikataulu	mittarit
Lasten ja lapsiperheiden ennaltaehkäisevät ja oikea-aikaiset tukimuodot			
Hyvinvointia tukevat toimenpiteet perheille ja lapsille			
Perheiden tukeminen ja arjen hallinnan vahvistaminen, jotta huono-osaisuuden ei enää periydy sukupolvelta toiselle	hva	jatkuvaa ja oikea-aikaista	tehdyt toimenpiteet ja niiden vaikutus
Perhevalmennuksen vahvistaminen, jossa tuetaan vanhemmuustaitoja ja lapsen kehityksen ymmärtämistä	hva	pääpaino vuosilla 2025-2026, mutta jatkuvaa ja tarpeeseen vastaavaa	perhevalmennuksien toteutuminen
Kotipalvelun ja perhetyön resurssien parantaminen, jotta kysyntä ja tarjonta kohtaavat ja keskitytään ennaltaehkäisevään toimintaan	hva	jatkuvaa ja tarpeeseen vastaavaa	asiakasperheiden määrä/mahdollinen jonotilanne
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden saavutettavuuden parantaminen ja varhainen ongelmien tunnistaminen	hva	jatkuvaa	asiakasmäärät
Vertaistukiryhmien tarjoaminen perheille ja vanhemmille	hva	pääpaino vuosilla 2025-2026, tarpeeseen vastaavaa	tarjotut vertaistukiryhmät ja ryhmien toteutuminen
Riittävät ja saavutettavat lastenhoitopalvelut (lapsiperheiden kotipalvelu)	hva	tarpeeseen vastaavaa	toteutunut kotipalvelu

Lapsen koulunkäynti- ja käyttäytymisongelmien varhainen tunnistaminen ja tukitoimet, ennen kuin ne johtavat lastensuojelutoimiin	koulu, hva, kodit	nopea reagointi	tukitoimien toteutuminen
Ilmaiset ja saavutettavat harrastusmahdollisuudet kaikille lapsille ja nuorille	koulu, nuoriostoimi, liikuntapalvelut, kansalaisopisto, yhdistykset/järjestöt	pääpaino aina syksyissä harrastuskauden alussa	osallistujamäärät
Talousneuvonta, perheiden toimeentulo-ongelmien ratkaisemiseksi varhaisessa vaiheessa	hva	tarpeeseen vastaavaa	osallistujamäärät
Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy varhaiskasvatuksessa, koulussa ja vapaa-ajalla	varhaiskasvatus, koulu, nuorisotoimi	välitön puuttuminen tarpeeseen vastaten	toimijoiden omat raportit, esim. Kiva koulu- selvittelyjen määrä

IV Osallisuus

toimenpiteet	vastuutahot	aikataulu	mittarit
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle seurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	kunta	keväällä ennen yhdistysten avustushaun alkamista	järjestetyt kokoukset